

Ρητή Διδασκαλία

Πλαίσιο

Ο όρος "ρητή" αναφέρεται στις ορατές συμπεριφορές του δασκάλου και των μαθητών. Για παράδειγμα, ο δάσκαλος θα εξηγήσει ένα μάθημα αναλύοντάς το βήμα προς βήμα. Αυτή είναι μια αποτελεσματική παιδαγωγική προσέγγιση, που επιτρέπει στο μεγαλύτερο αριθμό μαθητών, με ή χωρίς ειδικές ανάγκες, να κατακτήσουν ακαδημαϊκές δεξιότητες.

Παρουσίαση

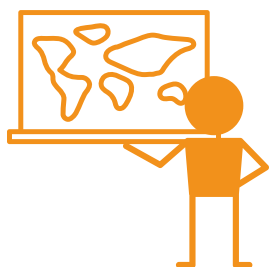
Κατά την προετοιμασία του μαθήματος, ο εκπαιδευτικός θα πρέπει να σκεφτεί τα επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα, τις παιδαγωγικές δραστηριότητες που θα διεξαχθούν, τα απαιτούμενα υλικά, το χρόνο ολοκλήρωσης και την αξιολόγηση.

Κατά τη διεξαγωγή του μαθήματος, ο εκπαιδευτικός θα δείξει στους μαθητές (με ειδικές μαθησιακές ανάγκες) τι πρέπει να κάνουν (**στάδιο μοντελοποίησης**) και στη συνέχεια θα τους συνοδεύσει σε μια ομαδική δραστηριότητα (**στάδιο καθοδηγούμενης ή κατευθυνόμενης εξάσκησης**), ώστε να είναι τελικά σε θέση να ολοκληρώσουν την εργασία μόνοι τους (**στάδιο ανεξάρτητης εξάσκησης**).

Ρητή διδασκαλία στην πράξη

1- Στάδιο μοντελοποίησης

Αυτή η στρατηγική περιλαμβάνει τον εκπαιδευτικό να εκτελεί μια εργασία μπροστά στους μαθητές και να περιγράφει τι κάνει ενώ την εκτελεί. Ο δάσκαλος προσπαθεί επομένως να **καταστήσει σαφή** κάθε συλλογισμό που υπονοείται απαντώντας στις ερωτήσεις:

Τι; γιατί; πώς; πότε; και πού;

Η μάθηση παρουσιάζεται σε μικρές ενότητες, με **διαβαθμισμένη σειρά**, συνήθως από την απλούστερη προς την πιο σύνθετη, όχι μόνο για να γίνουν σεβαστά τα όρια της μνήμης εργασίας του μαθητή με ειδικές μαθησιακές ανάγκες, αλλά και για να γίνουν πιο ορατές οι συνδέσεις μεταξύ της νέας γνώσης και αυτής που έχει ήδη διδαχθεί.

2- Στάδιο καθοδηγούμενης εξάσκησης

Αυτό επιτρέπει στους μαθητές (με ειδικές μαθησιακές ανάγκες) να επιτύχουν, με την κατάλληλη υποστήριξη, την επίτευξη του επιδιωκόμενου μαθησιακού στόχου. Τους παρέχει επίσης αυτοπεποίθηση και κίνητρα για να συνεχίσουν τη μάθηση.

Το στάδιο αυτό ευνοεί την **ομαδική εργασία**, η οποία επιτρέπει στον εκπαιδευτικό να ελέγξει τι έχουν κατανοήσει οι μαθητές με ειδικές ανάγκες από το μάθημα, όχι μόνο δίνοντάς τους την ευκαιρία να εκτελέσουν εργασίες παρόμοιες με αυτές που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια της μοντελοποίησης, αλλά και παρέχοντάς τους **ανατροφοδότηση** σχετικά με την εργασία που έκαναν, προκειμένου να εδραιώσουν και να εμβαθύνουν την κατανόηση της μάθησης που βρίσκεται σε εξέλιξη.

3- Στάδιο ανεξάρτητης εξάσκησης

Κατά τη διάρκεια της ανεξάρτητης εξάσκησης, ο μαθητής **επανεπενδύει μόνος του, σε νέες μαθησιακές καταστάσεις**, όσα έχει κατανοήσει κατά τη διάρκεια της μοντελοποίησης και έχει εφαρμόσει σε ομάδες κατά τη διάρκεια της καθοδηγούμενης εξάσκησης. Αυτό το στάδιο είναι το τελικό στάδιο της μαθησιακής διαδικασίας και επιτρέπει στο μαθητή να **εδραιώσει τη μάθηση**. Σε αυτό το στάδιο, ο εκπαιδευτικός εντοπίζει τους μαθητές που αντιμετωπίζουν δυσκολίες προκειμένου να προτείνει διορθωτικές ενέργειες ή προσαρμογές.

Παραδείγματα

Μοντελοποίηση:

Εκτέλεση της εργασίας από τον εκπαιδευτικό μπροστά στους μαθητές - ο εκπαιδευτικός μπροστά στους μαθητές εκτελώντας τις ενέργειες σαν να ήταν στη θέση τους

- Παρουσιάστε το μαθησιακό αντικείμενο με σαφήνεια, ακρίβεια και συντομία,
- Να χρησιμοποιείτε παραδείγματα και αντιπαραδείγματα στην εργασία,
- Να κάνετε συνδέσεις μεταξύ των γνώσεων (νέων και προηγούμενων),
- Να διατυπώνετε λεκτικά τον συλλογισμό που συμβαίνει στο μυαλό σας βάζοντας "μεγάφωνο" στη σκέψη σας (π.χ. εσωτερική αμφισβήτηση, στρατηγικές για στρατηγικές για την εκτέλεση του έργου, πόροι που κινητοποιούνται για το έργο κ.λπ.)
- Αλληλουχία από το απλό στο σύνθετο, από το εύκολο στο δύσκολο

Καθοδηγούμενη εξάσκηση:

Οι μαθητές εκτελούν την εργασία. Ο εκπαιδευτικός τους καθοδηγεί, απαντά στις ερωτήσεις τους, τους κάνει να εξηγήσουν τις στρατηγικές τους.

- Βάλτε τους εκπαιδευόμενους να εκτελέσουν επαρκή αριθμό καθηκόντων πρακτικής εξάσκησης, παρόμοιων με εκείνα που υποδείχθηκαν,
- Ρωτήστε τους εκπαιδευόμενους κατά τη διάρκεια της ολοκλήρωσης των καθηκόντων,
- Δώστε θετική ανατροφοδότηση, αναγνωρίζοντας την επιτυχία,
- Προσφέρετε αμοιβαία υποστήριξη μεταξύ των μαθητών μέσω ομαδικής εργασίας ή παιχνιδιού ρόλων μεταξύ δασκάλου και μαθητευόμενου (αμοιβαία).

Ανεξάρτητη εξάσκηση

Περάστε αρκετές επιτυχίες μέχρι να γίνει η εργασία εύκολη.

- Παρέχετε αρκετές ευκαιρίες για πρακτική εξάσκηση στη μάθηση,
- Σταδιακή απόσυρση της υποστήριξης, λαμβάνοντας υπόψη τις διαφορές μεταξύ των μαθητών,
- Ελέγχετε την ευκολία και την ευχέρεια στην ολοκλήρωση των εργασιών,
- Παρέχετε πολλές θετικές και συγκεκριμένες ανατροφοδοτήσεις.

Πηγές

Για περισσότερες πληροφορίες:

https://www.researchgate.net/publication/333593966_Use_Explicit_Instruction